

§ 233**Motion 1-2020 om mammografi för kvinnor över 74 år**

Dnr 161-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen förslår regionfullmäktige besluta att bifalla remittenternas förslag om avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor över 74 år.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten följer fortsatt Socialstyrelsens rekommendationer avseende vilka åldersgrupper och screeningintervall som ska erbjudas mammografiscreening. Den 9 dec 2020 beslutade regionstyrelsen att utöka screening i Norrbotten för att omfatta kvinnor i åldern 40 till 80 år och ger nu stöd till remittenternas förslag om avgiftsfri screening för kvinnor över 74 år.

Sammanfattning

Maivor Johansson, Jan Sydberg och Ann-Kristin Nilsson (S) föreslår i en motion att Region Norrbotten ska utveckla en plan för hur man ska tillgoda att mammografi kan ingå i screeningprogrammet och vara avgiftsfritt för kvinnor som är över 74 år i hela länet. De föreslår vidare att undersökningen ska kunna erbjudas på hemorten då mammografivagnen finns där och inte hänvisas till Sunderby Sjukhus.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Marianne Sandström (SD) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget mot Marianne Sandströms förslag och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Region Norrbotten följer Socialstyrelsens rekommendationer avseende vilka åldersgrupper och screeningintervall som ska erbjudas mammografiscreening. Enligt Socialstyrelsen är kvinnor i åldern 40–74 år utvalda utifrån tillgängligt vetenskapligt underlag. Det finns inga studier av screeningprogram för kvinnor under 40 år eller över 74 år och därmed inte heller någon bild av hälsovinster och risker. Region Norrbotten har i december 2020 beslutat utöka åldersspannet för mammografiscreening till och med 80 år. Utifrån det fattade beslutet har Regiondirektören skrivit brev till Socialstyrelsen på grund av det osäkra evidensläget. I brevet föreslås en översyn av mammografiscreening för kvinnor mellan 75-80 år, för att få klarhet i om det ger en positiv nettonyttä för befolkningen. Socialstyrelsen har inte lämnat skriftligt

svar, indikationer tyder på att Socialstyrelsen kvarstår vid sina rekommendationer.

Kvinnor över 74 år kallas inte i dagsläget regelbundet till mammografi i Region Norrbotten, däremot erbjuds kvinnor över 74 år att bli undersökt på eget initiativ eller på remiss från läkare. I dagsläget saknas kapacitet för utökad undersökning i de mobila enheterna varvid kvinnor över 74 år därför hänvisas till Sunderby sjukhus för mammografi. Omstruktureringen av mammografiverksamheten att övergå till fasta enheter på samtliga fem sjukhusen pågår förfullt för att klara en utökad undersökningsvolym på grund av individuellt anpassade screeningintervall. Idag har Region Norrbotten ett screeningintervall mellan 29-31 månader för alla kvinnor mellan 40-74 år vilket inte uppfyller Socialstyrelsens förändrade rekommendationer med individuellt anpassad screeningintervall. En omstrukturering pågår för att klara det förändrade uppdraget. Köerna till mammografiscreening har för tillfället förlängts till följd av pandemin och svårigheter att rekrytera personal.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Mammografiscreening erbjuds endast till kvinnor. Män och kvinnor som inte ingår i screeningprogrammet men som har risk för att utveckla bröstcancer genomgår mammografi på remiss efter läkarbedömning.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Funktion
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör